

Lastenpelotuskortisto

Arkistopraktikumin harjoitustyö huhtik. 1999

Ulla Rantanen ja Saija Ylönen

1. Yleistä lastenpelotuksesta

2. Ihmisellä pelottelu

Nimeltä mainitut henkilöt

Harjaukko

Harju

Harjulainen

Harjumiehet

Kasakka

Kauppuri

Keriäijä

Keriämmä

Kerjäläinen

Konavala

Konttilainen

Konttiryssä

Konttiukko/konttiselkäukko

Konttivaari

Konttiäijä

Kulkukauppias

Kuohari/salvaja

Kylän ukko

Köyryäijä

Laukkulainen/laukkumies/laukkuri/laukkuryssä

Lautamies

Leks

Lätti

Mustalainen

Nokikolari

Paappa

Paha ukko

Pappi

Partasuu ukko

Poliisi

Pussiryssä

Pussiäijä
Reppuri
Reppuryssä
Rosmo
Ruma ukko
Ruma vanha mies
Ryssän kuohari
Räsyäijä
Suoli-Jussi
Suottamuori
Tervaukko
Tuomaan päivä
Ukko
Unilukkari
Vallesmanni
Vanha ukko/vanha äijä
Venäjän pappi
Venäläinen/ryssä
Vieras
Vorko
Voro
Äijä

3. Yliluonnollisella olennolla pelottelu

Aakki
Aave
Ahotarrikka/Ahotarri
Alahatu van väki
Antikristus
Elevi
Enohoi
Ento
Fetu
Flarran pörrö
Haamu
Hakka
Hakoleuka
Hallava hevonen
Haltija/haltia
Hamppumaan kummajainen

Hankosuu
Harakäpälä
Harmaa hevonen
Harmaa akka
Harmaa ukko
Harmaa äijä
Hatakka
Havukkavuoren ukko
Hellankorjaaja
Herne-Heikki
Hevos-Pekka
Hiidenväki
Hiisi
Hirvihammas
Hooprikin äijä
Huoneen haltija
Hurtikka hartikka
Huu
Huura/bašaaro/liira
Hämäräjäära
Hörhiäinen
Ikkunasta katsoja
Intikka
Iso fretu/iso feeti
Isopoika
Isovetu
Ispannahinen
Jauhoppää
Jokiukko
Jokiämmä
Joulu
Joulu-ukko
Jouluvanamies
Juortana
Juurakon äijä
Järvennäkki
Jättiläinen
Kaaliskukko
Kaivohärkä
Kaivomörkö
Kaivonäkki

Kaivokurko
Kaivonpörö
Kaivotonttu
Kaivoukko
Kaivoäijä
Kakkiainen
Kallanen
Kalmisto
Kampeet
Kanahiiri
Karimöykkäri
Karvajaakko
Karvajalka
Karvakorva
Karvaukko
Karvaäijä
Kegri/keyri
Kilka
Kinkkanokka
Kiot
Klinkkunoukka
Kodinhaltija
Koiki
Koirankuonolainen
Koko
Kolimummo
Kolitjoukko
Konttonen
Kotolainen
Kouki
Kouko
Kukku
Kummajainen
Kummituinen/kummitus
Kumpelin vanamies
Kurko
Kyökkäukko
Känkäräinen
Kyöpel
Köpi

Kössi**Lapin noutajat****Lapin pöllö**

Lempo

Lentävät käärmeet

Liekkiö

Likakurko

Likapirkko

Lokakurki

Lollakupa

Maahinen

Maannousija

Manalaiset

Mara

Matti

Menninkäinen

Metsänhaltija

Metsänkäyrä

Metsänpiika

Metsännenä

Metsänhöntti

Metsäviettelijä

Mettänpeukko

Mettänpissi

Moukka-Hoona

Musta sika

Musta ukko

Musta äijä

Myllykehno

Männinkäinen

Mökö

Mömmö

Mönnikäinen

Mörkö

Mörköukko

Mörri

Mörö

Mörökölly/mörönkölli

Möykiäinen

Möykähäinen

Möykäs

Naurismaan vahti
Naurismaan äijä
Navettamuori
Nikkinäkki
Noita-akka
Nukkumatti
Nuolinmurrikka
Nuoliainen
Nurkan pituinen mies
Nurmi-Tuomas
Nyskyseppä
Näkki/knäkki/njäkki
Näkkä
Näkäkurkku
Närppä
Paha
Pahamies
Paholainen
Pajan akka
Pajaukko
Pakkanen
Pakkasenkoira
Pakkasenpoika
Pakkasen ukko/pakkasen äijä/pakkasherra/pakkasukko
Pakkasmatti
Paljeämmä
Papukaija
Paprotta
Papulalla/papulällä/papulällä
Papupekko
Partasuu musta äijä
Partaäijä
Peikko
Pellon pekka/pellon pekko
Pellon äkrä
Penttahittinen/penttahyttynen/pönt-hiittinen
Piiju
Piipoo
Pimeä
Pimeä haamu

Pimi isä

Pimiroso/pimirösö

Pimmee ukko

Pimmieukko

Piru

Pitkähuuli**Pitkäpartaäijä**

Pohjanpörö

Pohjanukko

Poppa

Popu

Porukontinostaja

Prujahousu

Prökö

Pukki

Pukurinpoika

Punaparta**Pyhän pekan pirkko**

Pyry-sussoo

Pänky

Pökö

Pökönölli**Pölypää**

Pömmäkkä

Pöppä

Pöppö

Pöpö

Pöpöukko

Pörkö

Pörri

Pörrö

Pörröpää/pörsöpää

Pörö

Pöykäri

Pöyröo

Pöö

Rajaäijä

Rantamörkö

Rapakkokarhu

Rapatassu

Rautahammas

Riihenhaltia

Riihimörkö

Riihipöpö

Riihitonttu

Riihiukko

Riiskilän pirjo**Ristakettu**

Kuisukko

Rumppu-ukko

Ruumiinsauva

Rytypekka

Räkä-jaako

Röppä

Saksiäijä

Saunajaakko

Saunaukko

Savikuono

Seinäkarhu

Sinisukka ja keltahame

Sittapörriäiset

Sokerimato**Sokerinärppä**

Staal

Suikas

Šuotto

Surma

Surman enkeli

Sutiinikarhu

Säämyskähousu

Tautiukko

Tehto**Tenttahiittinen**

Tiitehinen

Tilkkuhattuinen

Tontti

Tonttu/tonttu-ukko

Totto

Tuliukko

Turri

Tuuliaispää/tuulesukko/tuulispää

Unelainen

Unijukka

Unna

Vainaja

Valkeat hevoset

Vanha-Aatami/vanha-eero/**Vanha erkki**/vanha fetu/vanha isä/vanha kehno/vanha
rytky

Veden akka/veden emäntä

Veden haltia

Verinen härkä

Vesihiihi/**Vesipääkäri**

Vetehinen

Vihollinen/vihtahousu

Viki

Viluhaukka/vilukainen/vilukoira

Viron äijä

Vuoripeikko

Välikaton erkki/välikaton fetu/välikaton hermanni

Yksisilmäinen

Örö jooseppi

Öörinki

4. Eläimellä pelottelu

Etana

Harakka

Hauki

hevonen

Heissimato

Hiiri/hiiru

Hukka

Hurtta

Hämähäkki

Härkä

Iilimato

Jänis

Karhu

Kissa

Kiur

Koira
Korppi
Krääkki
Kuovi
Kurki
Kurppa
Käki
Käärme
Lammas
Lehmä
Närhi
Pässi
Rotta
Ruisrääkkä
Sammakko
Sika
Sonni
Susi
Täi
Varis

5. Rangaistuksella pelottelu

Hampaat pois
Haukkuminen
Hirtetään
Jalkapuu
Jouhi muniin
Jää orvoksi
Jää sellaiseksi
Jää valokuvaan
Kasvaa rumat hampaat
Kasvaa sarvet/saparo/häntä
Kesakot
Ketunraudat
Kielestä riippumaan helvetissä
Kieli kipeäksi
Kieli kuivuu
Kieli käppyrään
Kieli pois
Kieli tarttuu suulakeen

Kinkerit

Kirkkorangaistus

Kirves

Kissan makkara

Kivi päähän

Koiran kloppi korvaan

Koivuherra/koivuniemen herra

Konttipuu

Korviin kasvaa nauriita

Kuohiminen/kuohitseminen/salvaminen

Kuolema nylkee

Kuuma uuni

Kuva nykäisee kaivoon

Kynnen vihat

Kynnet poltetaan sormien päällä

Käsi mätänee

Käsi otetaan pois

Käyrän koulu

Käärme kaulaan

Laiskanlukuset

Lakkaa kasvamasta

Lastut päähän palamaan

Lastut poltetaan silmien päällä

Leipä muuttuu kiveksi

Leipä otetaan pois

Leuat nurin /ristiin

Luullaan varkaaksi

Muuttuu kissaksi

Muuttuu kummitukseksi

Mykäksi

Myllynkivi kaulaan

Naarannappi/naarannäppy/näärännäppy

Nenä kuivuu

Nenään kasvaa nauris

Pannaan kuliin

Parta ei kasva

Perkeleen päänaluseksi

Piiskauskone

Puinen papinkirja

Puukon purema

Pää turpoaa

Rakko kieleen

Rikat poltetaan pääläella

Ripuli

Ruma mato tulee rinnasta

Rupia huuleen

Rupia kasvoihin

Rupia takapuoleen

Ruunan hännän alle

Sakotetaan ja viedään linnaan

Samanlaiseksi tuleminen

Sammakkokukko

Sillanpäästä mereen

Silmät liimataan kiinni

Silmät nurin

Silmät palavat

Sormeen haava

Sormet poikki

Suu kasvaa umpeen

Suu kieroön

Suu menee ymmyrkäiseksi

Suu repeää

Taivaaseen ei pääse

Tallin uunille

Tukasta yhteen ja orrelle

Tukka tulee mustaksi

Tulee mustaksi

Tulinen hiilihanko

Tulinen järvi

Tulinen vitsa

Tupakkaa huuleen

Täyt märenevät

Ukkonen lyö sääret poikki

Ulos yöksi

Valamoon munkiksi

Veitsi tarttuu käteen

Vellipata puuttuu leukaan

Veri imettävä kantapäästä

Veri kynnen alta

Viedään linnaan

Voita päähän ja nielen